

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «ЛІСОВІ КУЛЬТУРИ»

Лектор дисципліни

Сторінка дисципліни в
eLearn

Ступінь вищої освіти - Бакалавр Спеціальність

205 Лісове господарство

Освітня програма «Лісове господарство»

Рік навчання 3, семестр 5

Форма навчання денна, заочна

Кількість кредитів ЄКТС 3

Мова викладання українська

Іванюк Ігор Вікторович

Контактна інформація: кандидат
сільськогосподарських наук, доцент кафедра
відтворення лісів та лісових меліорацій,
корпус 1, к. 125, тел. 527-87-47, e-mail:
i_ivanyuk@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=204>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення дисципліни – освоєння студентами сучасних технологій лісорозведення та лісовідновлення відповідно до регіональних та лісотипологічних умов місцезростання. Лісівнику необхідно добре володіти теоретичними знаннями та навчитися узагальнювати лісокультурний досвід, знати основи лісонасінневої справи, методи оцінки якості насіння, особливості зберігання та транспортування, а також особливості підготовки насіння до висіву.

Завдання полягають у формуванні вмінь: проектувати та втілювати у виробництво заходи стосовно організації лісонасінної бази для конкретних кліматичних та ґрунтових умов; виконувати наукові дослідження по виявленню чинників, які впливають на біологічну стійкість і продуктивність культур та вирішувати багато інших задач, пов'язаних із лісокультурним виробництвом.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- основи лісонасінної справи та технології створення лісонасінної бази;

вміти:

- проводити облік урожаю і визначати якість лісового насіння;

Під час вивчення дисципліни «Лісові культури» здобувачі вищої освіти набувають таких компетентностей.

Компетентності ОП:

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК 11. Навички здійснення безпечної діяльності.

ЗК 12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 1. Здатність застосовувати знання і уміння лісівничої науки й практичний досвід ведення лісового господарства.

СК 11. Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з організації господарства, підвищення продуктивності насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого, на екологічних засадах, використання лісових ресурсів.

СК 12. Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому регіональному, національному і глобальному рівнях.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент набуде таких **програмних результатів навчання:**

ПРН 2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.

ПРН 4. Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства.

ПРН 5. Розуміти і застосовувати особливості процесів росту і розвитку лісових насаджень, теорії та принципи ведення лісового і мисливського господарства для вирішення завдань професійної діяльності.

ПРН 6. Здійснювати підбір і використання необхідного обладнання, інструментів для організації виробничого процесу з урахуванням екологічних, технічних та технологічних можливостей.

ПРН 7. Застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення лісового і мисливського господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.

ПРН 9. Застосовувати лісівничі загальновідомі методи збору дослідного матеріалу та його статистичного опрацювання.

ПРН 11. Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень дерев, деревостанів, насаджень, лісових масивів і стану довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази і робити аргументовані висновки.

ПРН 12. Інтегрувати та удосконалювати виробничі процеси ведення лісового господарства відповідно до чинних вимог.

ПРН 14. Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.

ПРН 15. Впроваджувати розроблені проектні рішення у виробництво та забезпечувати ведення лісового господарства на засадах наближеного до природи лісівництва.

ПРН 16. Організувати результативні та безпечні умови праці.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/ лабораторні/ самостійні роботи)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
5 семестр				
Змістовий модуль 1. Лісонасінна справа. Плодоношення лісових деревних рослин, заготівля і переробка лісонасінної сировини.				
Вступ. Лісові культури, як спеціальна дисципліна лісогосподарської галузі	1/4/3	Знати: основні поняття та визначення з лісонасінневої справи. Історичні аспекти формування лісонасінневої бази. Вміти: розрізняти об'єкти постійної та тимчасової лісонасінневої бази.	Виконання практичних і самостійних робіт відповідно до навчальної програми дисципліни в ЕНК Підготовка та написання модульної контрольної роботи в системі E-Learn	Виконання практичних і самостійних робіт відповідно до критеріїв оцінювання в системі ELearn (50 балів) Модульна контрольна робота (50 балів)
Плодоношення і насінношення у лісових деревних рослин та способи їхнього обліку	3/6/5	Знати: основні поняття щодо репродуктивної здатності дерев і чагарників, періодичності насінношення та чинників, що впливають на нього. Вміти: проводити прогнозування та облік урожаю насіння деревних і кущових видів		
Заготівля і переробка лісонасінної сировини	3/6/5	Знати: час досягання та збір шишок, плодів та насіння. Способи та техніку заготівлі лісонасінної сировини. Приймання, облік та особливості зберігання, вихід насіння із лісонасінної сировини для основних лісотвірних видів дерев і чагарників. Вміти: проводити попереднє обстеження лісонасінних об'єктів та внутрішньогосподарську оцінку посівних якостей насіння. Видобувати насіння із сухих та соковитих плодів. Обезкрилювати, очищати та сортувати лісове насіння.		
Всього				100

Змістовий модуль 2. Паспортизація лісового насіння, зберігання, транспортування та підготовка його до висіву				
Паспортизація та перевірка посівних якостей лісового насіння	4/14/7	Знати: лісонасінний контроль за посівними якостями насіння. Чинні нормативні документи та ДСТУ. Вміти: формувати партії, проводити паспортизацію та облік, заготовленої лісонасінної сировини. Здійснювати відбір середніх зразків. Визначати показники посівної якості насіння та знати методи її визначення. Заповнювати документацію про якість лісового насіння.	Виконання практичних і самостійних робіт відповідно до навчальної програми дисципліни в ЕНК	Виконання практичних і самостійних робіт відповідно до критеріїв оцінювання в системі ELearn (50 балів)
Зберігання, пакування та транспортування лісового насіння	2/8/5	Знати: умови, необхідні для зберігання та підтримування життєздатності насіння. Особливості пакування та транспортування насіння Вміти: зберігати насіння шпилькових порід. Зберігати насіння листяних порід. Зберігати жолудів дуба.	Підготовка та написання модульної контрольної роботи в системі E-Learn	Модульна контрольна робота (50 балів)
Підготовка лісового насіння до висіву	2/7/5	Знати: теоретичні основи проростання насіння. Обґрунтування прийомів стимулювання проростання насіння. Вміти: провести підготовку насіння до проростання різними способами та передпосівну підготовку насіння.		
Всього				100
Навчальна робота				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний), за відсутності таких причин перескладання модулю (наприклад на вищу оцінку) відбувається тільки шляхом усного опитування студента.
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час здачі тестів модулів та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) та наявності індивідуального графіку навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із дирекцією інституту)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	незараховано

Рекомендована література для вивчення дисципліни

Основна

1. Лісові культури : підручник / М. І. Гордієнко, М. М. Гузь, Ю. М. Дебринюк, В. М. Маурер. Львів : Камула, 2005. 608 с.
2. Гордієнко М. І., Корецький Г. С., Маурер В. М. Лісові культури : підручник. Київ : Сільгоспосвіта, 1995. 328 с.
3. Лісові культури : підручник для вищих навч. закладів / М. І. Гордієнко, А. В. Фесюк, В. М. Маурер, Н. М. Гордієнко. Київ : Віпол, 1995. 344 с.
4. Бровко Ф. М. Практикум з лісового насінництва. Київ : НАУ, 1998. 75 с.

Допоміжна

1. Настанови з лісового насінництва. Харків : УкрНДІЛГА, 1993. 58 с.
2. Молотков П. І., Патлай І. М., Давидова Н. І. Насінництво лісових порід. Київ : Урожай, 1989. 230 с.
3. Гордієнко М. І., Маурер В. М., Ковалевський С. Б. Методичні вказівки до вивчення та дослідження лісових культур. Київ : РВВ НАУ, 2000. 101 с.
4. Лісовий кодекс України від 08.02.2006 р. в редакції Закону України № 3404-15 (чинний від 29.03.2006 р.). *ВВР України*. 2006. № 21. С. 170.
5. ДСТУ 2980–95. Культури лісові. Терміни та визначення. [Чинний від 1995-01-25] К. : Держстандарт України 1995. 64 с. (Національний стандарт України).
6. ДСТУ 5036:2008. Насіння дерев та кущів. Методи відбирання проб, визначення чистоти, маси 1000 насінин та вологості. [Чинний від 2009-01-01] К. : Держспоживстандарт України, 2009. 45 с. (Національний стандарт України).
7. ДСТУ 8558:2015. Насіння дерев та кущів. Методи визначення посівних якостей (схожості, життєздатності, доброякісності). [Чинний від 2017-01-01] К. : Держспоживстандарт України, 2014. 67 с.
8. 4. ДСТУ 9053:2020 Насіння дерев і чагарників. Посівні якості. Технічні умови. [Чинний від 01.04.2021] К. : Держстандарт, України. 2020. 43 с.

Інформаційні ресурси

1. <https://ucfb.info/> - Державна організація «Український лісовий селекційний центр» (ДО «Український ЛСЦ»)
2. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3852-12#Text> – Лісовий кодекс України в редакції від 01 січня 2022 р.
3. <http://dklg.kmu.gov.ua/forest/control/uk/index> – Державне агентство лісових ресурсів України.
4. <http://www.nbu.gov.ua/> – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.
5. <https://www.springeropen.com/> – відкрита база даних журналів, книг, довідкових матеріалів.